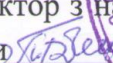

**Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної
військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

Кафедра мистецьких дисциплін та методик їх навчання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-педагогічної
роботи **Марія БОЛДУК**

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ У МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ**

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань А Освіта

спеціальність А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)

**освітньо-професійна програма Середня освіта (Мистецтво. Музичне
мистецтво)**

Кременець – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» для студентів з галузі А Освіта за спеціальністю А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво).
Кременець, 2025. 22 с.

Розробник:

Соляр Лариса Віталіївна – доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання.

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Інна РАТИНСЬКА

ВСТУП

Зміст програми курсу «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» сприятиме формуванню у здобувачів наукового світогляду, методологічної культури; оволодінню методикою проведення наукового дослідження; прищепленню студентам умінь та навичок науково-дослідницької діяльності; розширенню наукової ерудиції майбутнього фахівця-педагога середньої школи; формуванню вмінь працювати з науковими джерелами, інформаційними системами, оформляти та презентувати результати наукових розвідок; розвитку творчих якостей особистості, здатності до інноваційної діяльності, інтелекту.

Особливістю курсу «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» є його спрямованість на індивідуальні запити магістрів щодо написання кваліфікаційної роботи за обраною проблематикою.

Під час укладання програми автор керувався наступними принципами відбору та структурування змісту: системності та цілісності модулів; врахування предметного поля спеціальності; креативності для формування у здобувачів навичок розв'язання професійно-орієнтованих завдань на репродуктивному, адаптивному, частково-пошуковому та творчому рівнях складності.

Програму укладено з метою формування методологічної культури здобувачів щодо здійснення педагогічного дослідження та забезпечення поглибленої теоретичної та мистецтвознавчої підготовки студентів до написання науково-дослідницьких робіт з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень.

Зміст індивідуальних завдань для студентів спрямований на поглиблення теоретичних знань та практичних умінь відповідно до змісту навчальної дисципліни, розвиток самостійного мислення, професійно-значущих й творчих якостей, здатності до інноваційної діяльності, вмінь щодо здобуття, обробки та аналізу наукової інформації та методичних джерел, навчання упродовж життя. Все це має сприяти професійному становленню й професійному розвитку майбутніх педагогів, підготовці їх до науково-дослідницької діяльності. Зміст і характер завдань сприяють розвитку творчого мислення студентів, набуттю й систематизації суб'єктивно нових знань.

Ключові слова: аналіз, дослідження, методологія, наука, підходи, порівняння.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 5 ECTS	Галузь знань А Освіта	Нормативна	
	Спеціальність А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)		
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-й, 2-й	1-й, 2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,2	Освітній рівень: другий (магістерський)	22 год.	8 год.
		Практичні	
		36 год.	8 год.
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		92 год.	134 год.
Форма контролю: залік, екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 38,7 % / 61,3 %

для заочної форми здобуття освіти – 10,7 % / 89,3 %

2. Мета та завдання освітнього компонента

Програма вивчення освітнього компонента циклу професійної підготовки «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво) спеціальності А4 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво).

Предметом вивчення освітнього компонента є методологія науково-педагогічних досліджень у галузі мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки – освітній компонент «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» є складовою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та є базовою для виконання індивідуальних наукових досліджень, використання сучасних експериментальних методів роботи в лабораторних умовах та наукового обладнання, підготовки до захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Мета освітнього компонента – висвітлення положень про роль і місце науки у розвитку суспільства та педагогічному процесі, розгляд питань організації, постановки, проведення і узагальнення результатів науково-педагогічного експерименту, виявлення специфіки, змісту та способів науково-дослідницької роботи в мистецькій сфері.

Завдання освітнього компонента – ознайомлення з найважливішими характеристиками сучасних педагогічних досліджень; розкриття методологічних основ наукового пошуку; вивчення категоріального апарату дослідження; оволодіння методами теоретичного та емпіричного рівнів дослідження.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти мають здобути **компетентності:**

Інтегральна:

Здатність здобувача розв'язувати складні освітні завдання та проблеми у галузі загальної середньої мистецької освіти, що передбачає інноваційну діяльність, проведення науково-педагогічних досліджень сучасних проблем музичної педагогіки та характеризується комплексністю і невизначеністю умов організації освітнього процесу.

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження дотримуючись академічної доброчесності, прогнозувати та презентувати їх результати.

ЗК 8. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові:

ФК 1. Здатність застосовувати методологічні знання для проведення науково-педагогічних досліджень у галузі мистецтв, здійснювати пошук, збір, систематизацію, узагальнення інформації та обробку даних, у тому числі іноземною мовою..

ФК 5. Здатність застосовувати методологічні знання для проведення науково-педагогічних досліджень у галузі мистецтв, здійснювати пошук, збір, систематизацію, узагальнення інформації та обробку даних, у тому числі іноземною мовою.

ФК 12. Здатність формувати в здобувачів освіти засади академічної доброчесності та послідовно дотримуватись її норм і принципів у власній професійній практиці.

ФК 13. Здатність критично осмислювати та досліджувати проблеми у галузі педагогіки і методики мистецтва на межі галузей знань, зокрема описувати, аналізувати, оцінювати, публічно презентувати та захищати отримані результати.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. *Знає і застосовує* різні способи реєстрації і викладення наукових фактів, виховання і розвитку особистості засобами мистецтва, *вміє аналізувати і інтерпретувати* матеріали спостережень, переводити наукові знання у площину практичного використання, застосовувати конкретно-наукову методологію експериментального дослідження.

ПРН 12. *Визначає і характеризує* основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; *описує* апарат науково-педагогічного дослідження, *демонструє* навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

ПРН 14. *Знає і застосовує* правила академічної доброчесності, педагогічної етики, культури цитування у процесі здійснення науково-дослідної діяльності, а також здатний *формувати* ці навички у здобувачів загальної середньої освіти.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 год. / 5 кредитів ECTS.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про науку та науково-педагогічні дослідження

1. Основні засади курсу «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі»

Курс «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» підсумовує досвід науково-пошукової діяльності, набутий магістрантами, поглиблює знання завдань та специфіки різних форм наукового викладу дослідницьких матеріалів, розуміння логіки та етапності процесу дослідження, його категоріального апарату, удосконалює основні гностичні, дослідницькі вміння, навички роботи із літературою, екстраполюючи їх на завдання мистецької педагогіки, практики наукового пошуку у цій галузі науки.

2. Наука як система знань

Роль науки у сучасному суспільстві. Наука як безперервний розвиток системи знань про об'єктивні закони природи, суспільства та мислення, що створюється і стає практичною силою внаслідок спеціальної діяльності людей та установ. Характерні ознаки наукового пізнання, що відрізняють його від стихійно-емпіричного виду знань. Факт, поняття, категорія, принцип аксіома. Типи естетичних категорій: естетичної діяльності, естетичних відношень, гносеології мистецтва, естетичного виховання.

Специфічні особливості педагогічної науки. Способи систематизації науково-педагогічного знання, специфіка наукової мови. Головні принципи педагогічного дослідження. Проблема співвідношення педагогічної науки і практики, їх взаємозв'язок. Види педагогічних досліджень (фундаментальні, прикладні), особливості кожного з них. Роль методології педагогіки, її взаємозв'язок із діалектикою як загальною методологією пізнання об'єктивної дійсності. Значення фундаментальних досліджень у створенні теоретичної бази педагогіки, необхідної для проведення прикладних досліджень, спрямованих на вирішення конкретних завдань у галузі навчання та виховання.

3. Музично-педагогічна наука в системі сучасної культури

Проблемою педагогічної науки на початку XXI століття постає посилення раціонального над почуттєвим, що звужує внутрішній світ особистості, негативно впливає на світогляд, емоційно-почуттєву сферу,

процеси і ціннісні орієнтації. Відсутність музично-художнього смаку і потреб у спілкуванні з кращими зразками музичного мистецтва, спілкування значної частини молоді з низькопробною сучасною масовою музичною культурою говорить про низький рівень музичної культури у молоді. Тотальна комерціалізація музичної культури зумовила викривлення структури попиту на музичну продукцію. На другорядний план відходить класична і народна музика. Серед молоді домінує відношення до музики як до розваги. У зв'язку з цим актуалізується проблема здатності молоді людини орієнтуватися у сфері естетичних цінностей життя і культури, і це потребує особливої уваги в дослідженнях процесів художньої освіти й естетичного виховання засобами музичного мистецтва.

4. Етика наукового пошуку та академічна доброчесність

Етика в наукових дослідженнях або наукова етика – сукупність норм, моральних принципів і правил, визнаних науковою спільнотою. Наукову етику розглядають передовсім відносно проведення наукових досліджень ученого і оприлюднення (публікацій) їх результатів. Етика в науці поєднує в собі: права та обов'язки наукових працівників; наукову чесність; конфлікт інтересів; дотримання етичних норм і стандартів; подання офіційних скарг.

Змістове наповнення поняття «академічна доброчесність» у Законі України «Про вищу освіту». Принципи академічної доброчесності. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній роботі.

5. Науковий апарат дослідження

Послідовність основних ланок педагогічного пошуку. Три етапи конструювання логіки дослідження: від вибору теми до вирішення завдань, від вибору методів до формування висновків, впровадження отриманих результатів у практику та літературне оформлення тексту. Заключний етап роботи: колективне обговорення, консультація, рецензування та доробка результатів дослідження. Вимоги до формулювання висновків дослідження.

Категоріальний апарат педагогічного дослідження. Критерії вибору об'єктивної області дослідження як частини педагогічного процесу. Взаємозв'язок об'єкту та предмету дослідження як цілого та частини, як системи та її компоненту. Конкретизація предмету дослідження у формуванні теми. Мета дослідження – пошук засобів підвищення ефективності процесу навчання і виховання. Логічна послідовність завдань наукового дослідження, їх співвідношення з висновками роботи.

6. Форми наукового викладу матеріалів дослідження, види наукової роботи студентів

Типи наукової публікації в залежності від змісту наукової інформації та цілей її впорядкування. Монографія – вичерпне висвітлення результатів дослідження певної проблеми. Обсяг монографії, вид публікації (книга, брошура). Підручник як систематизований виклад певної навчальної дисципліни та навчальний посібник, що відповідає окремим розділам програми навчальної дисципліни. Стаття як основний вид оперативної публікації, вимоги до написання статей. Тези та доповідь – співвідношення, структурні компоненти побудови, обсяг. Художньо-критичні публікації: хронікальний огляд, рецензія, фейлетон, творчий портрет.

7. Вивчення інформаційних джерел з проблеми дослідження. Літературне оформлення результатів наукового дослідження та їх впровадження у практику

Методи наукового дослідження: вивчення інформаційних джерел, аналіз педагогічного досвіду, теоретичні методи, методи кількісної обробки дослідницьких результатів. Правила роботи з літературою: складання попереднього бібліографічного списку джерел, підбір публікацій, їх опрацювання. Види бібліотечних каталогів (алфавітний, систематичний, предметний), десятична система класифікації книг. Зворотньо-хронологічний порядок знайомства з літературою. Тематичний та критичний аналіз джерел. Складання простих, складних та зведених конспектів. Робота з книгою: різні способи запам'ятовування тексту, система підкреслень, швидко читання, картотека. Правила складання бібліографічного списку. Робота з архівними матеріалами; класифікація «одиниць зберігання», їх науковий аналіз та інтерпретація з урахуванням соціальних умов того часу та сучасної точки зору на досліджувану проблему.

Аналіз змісту педагогічної документації та результатів діяльності. Дві групи педагогічних документів (складені без участі та за дорученням дослідника). Якісний та кількісний аналіз педагогічної документації. Поняття про контент-аналіз, необхідність визначення одиниці кількісного аналізу та шкали. Проєктивні методи як методи налізу результатів дослідження (за О. Олексюк). Види творчих завдань, результати яких вивчаються проєктивними методами: конструктивні, додаткові, експресивні, рольові. Значення проєктивних методів у художньо-педагогічних дослідженнях. Труднощі, що виникають при використанні проєктивних методик. Педагогічне спостереження. Сутність дослідницького спостереження, його

відміна від побутового. Особливості спостереження як наукового методу. Види спостережень у педагогічних дослідженнях, що класифікуються за способами та тривалістю проведення. Самоспостереження.

Значення даного етапу науково-дослідницької роботи. Літературне оформлення як процес удосконалення дослідження. Уточнення логіки викладення матеріалу, понятійного апарату та термінології, формулювання окремих положень, обґрунтування висновків і рекомендацій.

Загальні вимоги до літературного тексту. Існуючі стилі наукових робіт (науковий, науково-популярний, навчально-педагогічний). Типові недоліки оформлення експериментальних результатів. Рекомендації щодо літературних джерел, складання бібліографії. Структура дипломної роботи.

Порядок рецензування наукових досліджень. Роль і значення колективного обговорення виконаної роботи.

Підготовка до захисту та процедура захисту дипломної роботи. Сутність поняття впровадження наукових результатів у практику.

Закономірність та етапи цього процесу, недоліки в його організації.

Змістовий модуль 2. Організація та проведення науково-педагогічного дослідження

1. Методи теоретичного рівня дослідження

Співвідношення теоретичного та емпіричного рівнів знань. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження. Індукція – метод відшукування причинних зв'язків, висновок від конкретного до загального. Дедукція – одержання слідства з посилки. Взаємодія індукції та дедукції у реальному педагогічному дослідженні. Аналіз та синтез. Правила аналізу. Його форми: класифікаційний, аналіз відношень, казуальний, діалектичний. Значення синтезу у вивченні системних зв'язків між явищами. Систематичне дослідження педагогічного процесу в його цілісній та складній структурі. Органічна єдність методів аналізу і синтезу в педагогічному дослідженні. Художньо-педагогічний аналіз.

Поняття моделювання Співвідношення моделі та оригіналу. Голові операції моделювання: побудова моделі, спостереження за її роботою, перенесення одержаних даних на об'єкт, що вивчається. Матеріальні та ідеальні («уявні») моделі. Види ідеальних моделей: наочно-образні, знакові, математичні. Уявний експеримент як форма моделювання. Приклади моделювання педагогічних явищ.

Абстрагування. Роль абстракцій у процесі наукового пізнання. Узагальнююча та ізолююча абстракції. Ідеалізація як крайній випадок

абстрагування. Приклади використання конкретизації та ідеалізації у педагогічному дослідженні.

Аналіз змісту педагогічної документації та результатів діяльності. Дві групи педагогічних документів (складені без участі та за дорученням дослідника). Якісний та кількісний аналіз педагогічної документації. Поняття про контент-аналіз, необхідність визначення одиниці кількісного аналізу та шкали.

Педагогічне спостереження. Сутність дослідницького спостереження, його відміна від побутового. Особливості спостереження як наукового методу. Види спостережень у педагогічних дослідженнях, що класифікуються за способами та тривалістю проведення. Самоспостереження.

2. Опитування як метод емпіричного рівня дослідження

Значення методу опитування для виявлення мотивів дій, потреб, інтересів та смаків респондентів. Необхідність перевірки результатів опитування іншими методами. Бесіда як метод отримання інформації шляхом двостороннього або багатостороннього питання. Інтерв'ю, його різновиди (стандартне, глибоке, клінічне, індивідуальне та групове). Типові помилки інтерв'юера – ситуаційні, соціологічні, психологічні.

Анкетування. Структура анкети (вступна, основна, «демографічна» частини). Види запитань основної частини анкети: відкриті, закриті, напівзакриті, прямі та непрямі, запитання про факти та про мотиви дій, безумовні, уявні та контрольні запитання. Звукова анкета. Типові помилки при складанні анкет.

Методи тестування та експертної оцінки. Тест як система психолого-педагогічних завдань для дослідження окремих рис і властивостей людини. Застосування тестів для визначення знань і умінь. Тести успішності, здібностей, індивідуальні тести. Тести спеціальних здібностей (музичних тощо). Дві групи індивідуальних тестів: об'єктивного оцінювання поведінки та самоописові. Значення само описових тестів у художньо-педагогічних дослідженнях. Необхідність стандартної системи оцінювання та інтерпретації результатів тестування. Проективні методики як окремий вид тестування (тести Роршаха, Люшера).

Метод експертної оцінки, його значення для дослідження художньо-педагогічних проблем. Вимоги до вибору експертів. Педагогічний консилиум як різновид експертизи. Приклади роботи методу експертної оцінки при оцінюванні художніх явищ.

3. Педагогічний експеримент

Поняття педагогічного експерименту. Класифікація педагогічних експериментів за умовами проведення (лабораторний та природний) і за ознаками мети (констатувальний, пошуковий, формувальний). Констатувальний (діагностичний) експеримент. Початковий, проміжний та кінцевий зрізи. Важливість проведення кінцевого (контрольного) зрізу за методикою початкового. Природна та лабораторна частини констатувального експерименту. Формувальний експеримент як основний вид дослідження реальних педагогічних явищ.

Мета формувального експерименту, послідовність дій при його підготовці. План-програма формувального експерименту. Структура експериментального дослідження: паралельна, псевдопаралельна, послідовна.

Історико-педагогічне дослідження, його особливості та специфіка. Необхідність висвітлення історичних матеріалів з позицій співвідношення минулого і сучасного. Загальні етапи історико-педагогічного дослідження.

Характеристика новизни та практичної значущості науково-дослідної роботи. Функції нової інформації: уточнення, конкретизація, розширення, доповнення, перетворення. Три види наукової новизни: конкретизація, доповнення, перетворення. Практичне значення як найважливіша ознака науково-педагогічного дослідження. Безпосереднє та опосередковане впровадження у педагогічну практику результатів дослідження.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Тема	Кількість годин									
	денна форма здобуття освіти					заочна форма здобуття освіти				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с. р.		л	п	інд.	с. р.
Змістовий модуль 1.										
Загальні відомості про науку та науково-педагогічні дослідження										
Тема 1. Основні засади курсу «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі»	6	2	-		4	10				10
Тема 2. Наука як система знань	10	2	-		8	12				12
Тема 3. Музично-	12	2	2		8	12				12

педагогічна наука в системі сучасної культури										
Тема 4. Етика наукового пошуку та академічна доброчесність	10	2	-		8	14				14
Тема 5. Науковий апарат дослідження	16	2	6		8	16	2	2		12
Тема 6. Форми наукового викладу матеріалів дослідження, види наукової роботи студентів	18	2	8		8	16	2	2		12
Тема 7. Вивчення інформаційних джерел з проблеми дослідження. Літературне оформлення результатів наукового дослідження та їх впровадження у практику	18	2	4		12	14				14
Разом за змістовним модулем 1	90	14	20		56	94	4	4		86
Змістовий модуль 2.										
Організація та проведення науково-педагогічного дослідження										
Тема 1. Методи теоретичного дослідження	20	2	6		12	19	2	2		15
Тема 2. Опитування як метод емпіричного рівня дослідження	20	2	6		12	19				19
Тема 3. Педагогічний експеримент	20	4	4		12	18	2	2		14
Разом за змістовим модулем 2	60	8	16		36	56	4	4		48
Усього годин	150	22	36		92	150	8	8		134

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Види педагогічних досліджень (фундаментальні, прикладні), особливості кожного з них	2	
2.	Критеріальний апарат педагогічного дослідження	2	2
3.	Стаття як основний вид оперативної публікації,	2	2

	вимоги до написання статей		
4.	Тези та доповідь – співвідношення, структурні компоненти побудови, обсяг	4	
5.	Художньо-критичні публікації: хронікальний огляд, рецензія, фейлетон, творчий портрет	2	
6.	Робота з книгою: різні способи запам'ятовування тексту, система підкреслень, швидко читання, картотека	4	
7.	Правила складання бібліографічного списку. Робота з архівними матеріалами	2	
8.	Програма дослідницьких дій з діагностування передового педагогічного досвіду	2	
9.	Підготовка та написання моделі вступу до магістерської роботи (відповідно до запропонованого переліку)	4	
10.	Правила складання анкет та розробки тестів	2	
11.	Формувальний експеримент як основний вид дослідження реальних педагогічних явищ	2	2
12.	Математична обробка результатів дослідження	4	2
13.	Правила цитування літературних джерел, складання бібліографії	2	
14.	Вимоги до процесу наукової дискусії та наукового виступу	2	
	Разом:	36	8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Загальна та конкретна методологія мистецько-педагогічних досліджень	4	10
2.	Співвідношення елементів категоріального апарату дослідження	6	10
3.	Аналіз нормативно-правових документів, які регламентують академічну доброчесність	8	14
4.	Правила роботи з науковою літературою	8	10
5.	Критерії передового педагогічного досвіду	6	8
6.	Логіка побудови педагогічного дослідження	6	8
7.	Правила складання анкети та розробки тесту	8	8
8.	Взаємозв'язок теоретичної та емпіричної частин дослідження	6	8
9.	Критерії педагогічної діагностики художнього розвитку	6	10

	особистості		
10.	Особливості роботи з архівними матеріалами	6	8
11.	Структура педагогічного дослідження	6	12
12.	Вибір методики різних етапів педагогічного експерименту	8	10
13.	Вимоги до процесу наукової дискусії та наукового виступу	6	8
14.	Підготовка до захисту і захист магістерської роботи	8	10
	Разом:	92	134

7. Методи навчання

- словесні методи – розповідь-пояснення, бесіда, лекція, семінари-дискусії;
- індуктивні та дедуктивні методи;
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація.

8. Методи контролю

– **Самостійна робота** студентів: перевірка конспекту, перевірка відповідей на проблемні питання, огляд довідникових видань, посібників з питань науково-методичних досліджень в мистецькій сфері, складання тестових завдань, складання конспекту рекомендованої для опрацювання літератури.

– **Поточний контроль** – проведення тематичних опитувань, відпрацювання академічних заборгованостей.

– **Модульний контроль** – включає перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу (змістовий модуль) згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань, проведення рубіжного тестування.

– **Підсумковий контроль** – залік (I семестр), екзамен (II семестр)

9. Розподіл балів, що отримують студенти

Поточне оцінювання (50 б.)										ІНДЗ	Підсум. Тест	Самост. робота	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.1	T.2	T.3	T.4	10	20	20	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				

Шкала оцінювання:

90–100 – відмінно (A) – відмінне виконання лише з незначними помилками;

82–89 – дуже добре (B) – вище середнього рівня з кількома помилками;

74–81 – добре (C) – загалом правильна робота з певною кількістю грубих помилок;

64–73 – задовільно (D) – непогано, але зі значною кількістю недоліків;

60–63 – задовільно (E) – виконання задовольняє мінімальні критерії;

35–59 – незадовільно (FX) – незадовільно з можливістю повторного складання;

0–34 – незадовільно (F) – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських, практичних заняттях

1–2 бали – студент виявляє знання та розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища й робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку стосовно теми, уміє застосовувати знання при розв'язанні завдань за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події в аспекті бачення смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; може опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – студент володіє глибокими й міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; виконує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів–доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити й розв’язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно й творчо викладає матеріал в усній і письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота й правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння студентом навчального матеріалу проблемного характеру; ураховується здатність студента диференціювати, інтегрувати й уніфікувати отриманні знання, застосовувати наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук і використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного й творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; мовленнєве оформлення відповіді тощо.

2–3 бали – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причини; за допомогою викладача здатен відтворити їхню послідовність, але слабко орієнтується в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з матеріалом, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

4-5 балів – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний із помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, має стійкі навички роботи з текстом навчального матеріалу.

6 балів – студент може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним–двома аргументами; здатен використовувати научні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

7 балів – студент правильно й логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними.

8 балів – студент уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію.

9 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з погляду смислового взаємозв'язку.

10 балів – студент аналізує, встановлює найсуттєвіші зв'язки й залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; володіє глибокими й міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.

11. Приклади видів неформальної/інформальної освіти, що можуть бути перезараховані для дисципліни «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі»

У межах засвоєння освітнього компоненту «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі», що вивчається на другому (магістерському) рівні вищої освіти, можна визнати/перезархувати такі результати навчання здобуті у неформальній освіті:

ПРН 1. *Знає і застосовує* різні способи реєстрації і викладення наукових фактів, виховання і розвитку особистості засобами мистецтва, *вміє аналізувати і інтерпретувати* матеріали спостережень, *переводити* наукові знання у площину практичного використання, *застосовувати* конкретно-наукову методологію експериментального дослідження.

ПРН 12. *Визначає і характеризує* основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; *описує* апарат науково-педагогічного дослідження, *демонструє* навички презентації результатів наукової розвідки

ПРН 14. *Знає і застосовує* правила академічної доброчесності, педагогічної етики, культури цитування у процесі здійснення науково-дослідної діяльності, а також здатний *формувати* ці навички у здобувачів загальної середньої освіти.

*Приклади перезарахування результатів у межах навчальних тем курсу
«Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій
освітній галузі»*

Види неформальної/інформальної освіти	Форма підтвердження	Можливий зарахований результат
Участь у курсах на платформі Prometheus «Методологія наукових досліджень»	Сертифікат	Зараховується як засвоєння теми «Основи наукового дослідження у педагогіці мистецтва»
Участь у всеукраїнському вебінарі «Академічна доброчесність у мистецькій освіті»	Сертифікат	Тема «Етика наукового пошуку та академічна доброчесність»
Публікація статті у збірнику «Креативний підхід у сучасній мистецькій освіті»	Сертифікат, збірник матеріалів конференції	Тема «Форми наукового викладу матеріалів дослідження, види наукової роботи студентів»
Проходження курсу на платформі Coursera «Qualitative Research Methods»	Сертифікат	Тема «Методи емпіричного рівня дослідження»»
Участь у сертифікованих онлайн-курсах з академічної доброчесності, методології досліджень, академічного письма	Сертифікат, лист-підтвердження від організатора	Зарахування у межах тем: «Методологія науково-педагогічних досліджень у мистецькій освітній галузі» та/або «Етика наукового пошуку та академічна доброчесність»
Участь у науково-методичних семінарах, школах молодого науковця, воркшопах, відвідування лекцій відомих науковців	Свідоцтво участі, лист-підтвердження, довідка, інші матеріали (практичний кейс, відеозапис, фото тощо)	Зарахування як вивчення певних тем курсу відповідно до тематики наукового заходу
Опрацювання наукових посібників і методичних матеріалів із методології досліджень та академічного письма, робота з бібліографією	Короткий звіт про самостійну роботу, рефлексія, конспект	Зарахування теми «Вивчення інформаційних джерел з проблеми дослідження. Літературне оформлення результатів наукового дослідження» та/або теми практичного заняття: «Правила цитування літературних джерел, складання бібліографії»
Проходження тренінгів із наукового цитування, запобігання плагіату, етики публікацій	Сертифікат, довідка	Тема: «Етика наукового пошуку та академічна доброчесність»
Робота над власними науковими проєктами або	Звіт, рекомендація керівника гуртка	Зарахування тем самостійної роботи:

участь у студентських наукових гуртках		«Взаємозв'язок теоретичної та емпіричної частин дослідження», «Вимоги до процесу наукової дискусії та наукового виступу»
Написання наукових статей, тез, оглядів, аналітичних матеріалів	Публікація, рецензія, копія статті	Зарахування теми практичного заняття: «Стаття як основний вид оперативної публікації, вимоги до написання статей» та/або теми «Тези та доповідь – співвідношення, структурні компоненти побудови, обсяг»
Самостійне вивчення онлайн-ресурсів, лекцій та матеріалів з академічної доброчесності	Рефлексивний звіт, конспект	Зарахування теми самостійної роботи: «Аналіз нормативно-правових документів, які регламентують академічну доброчесність»
Участь у просвітницьких проєктах із популяризації академічної доброчесності	Звіт про діяльність, лист-підтвердження від організатора	Зарахування у межах тем самостійної роботи відповідно до тематики наукових заходів

12. Рекомендована література

Основна

1. Бондар І. С., Русавська В. А., Батченко Л. В. Магістерська робота: концепція наукового дослідження : навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 116 с.
2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
3. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.
4. Соляр Л. В. Наукові підходи у процесі професійної підготовки магістрів музичного мистецтва / *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки* №2. Запоріжжя, 2020. 150 с.
5. Soliar L. V., Ilchuk L. P., Ratynska I. V., Melnyk O. P., Shpitsa R. I. The role of interactive methods in building professional identity of future music art teachers in the context of online learning. *AD ALTA: JOURNAL OF*

INTERDISCIPLINARY RESEARCH. Vol. 11, issue 1, special issue XVI. 2021. P. 84–92.

6. Соляр Л. В. Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи для здобувачів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Кременець, 2022. 27 с.

7. Рекомендації щодо виконання та публікації наукової статті для магістерської роботи. ULR: <http://kursovye-raboty.kiev.ua/rekomendatsiyi-schodovikonannya-ta-publikatsiyi-naukovoyi-statti-dlya-magisterskoyi-roboti/>.

8. Черкасов В. Ф. Основи наукових досліджень у музично-освітній галузі: підручник. РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, Харків: ФОП Озеров, 2017. 316 с.

Допоміжна

1. Ільчук Л. П. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до виховання підлітків засобами дзвонарства: дис...канд. пед. наук: 13.00.04 / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2018. 288 с.

2. Ратинська І. В. Виховання моральної відповідальності студентів у позааудиторній діяльності: дис...канд. пед. наук: 13.00.07 / Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, Київ, 2019. 249 с.

3. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навч. книга Богдан, 2005. 355 с.

4. Сисоєва С. О., Кристочук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

5. Соляр Л. В. Методичні аспекти проблеми формування етнокультурної компетентності фахівців музичного мистецтва: андрагогічний підхід. *Коллективна монографія «Професійна освіта: андрагогічний підхід»*. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2018. С. 289–310.

6. Соляр Л. В. Методологічні підходи розвитку культурних цінностей майбутніх педагогів-музикантів у процесі вивчення української народної музичної творчості. *Актуальні проблеми гуманітарної освіти* : збірник наукових праць. Випуск 21. / за заг. Ред. А. М. Ломаковича, М. С. Курача. Кременець : ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2024. 152 с., С. 80–89.

7. Соляр Л. В. Формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва: дис...канд. пед. наук: 13.00.04 / Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Кременець, 2018. 299 с.

8. Соляр Л. В., Ратинська І. В., Яловський П. М. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вивчення музично-виконавських дисциплін. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. / [ред.кол.: А. В. Сущенко (голов. Ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 81. 316 с. С. 247–252.
9. Тверезовська Н. Т., Сидоренко В. К. *Методологія педагогічного дослідження*: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 440 с.
10. Томашівська М. М. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами українського народного мистецтва: дис...канд. пед. наук: 13.00.04 / Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка, Житомирський державний університет імені Івана Франка. Кременець, 2019. 280 с.
11. Юринець В. Є. *Методологія наукових досліджень* : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
12. Яловський П. М. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вивчення фахових дисциплін: дис. доктора філософії: 011 / Кременецька гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка МОН України; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія МОН України, Кременець-Хмельницький, 2021. 329 с.